

EXAMENUL DE BACALAUREAT – 2009
Proba scrisă la istorie
Proba D/E/F

- ◆ Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- ◆ Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citiți cu atenție textele de mai jos:

A. „Ștefan vodă [Ștefan cel Mare] strâns-a boierii țării și mari și mici și altă curte mărunță dimpreună cu mitropolitul Theoctist și cu mulți călugări, la locul ce se chiamă Direptate și i-a întrebat pre toți: *laste-le cu voie tuturor să le fie domn?* Ei cu toții au strigat într-un glas: *În mulți ani de la Dumnezeu să domnești.* Și (...) cu toții l-au rădicat domn. (...)

Și de acolo, luă Ștefan vodă steagul Țării Moldovei și se duse la scaunul Sucevii. Decii, Ștefan vodă gătindu-se de mai mari lucruri să facă, nu cerca să așeze țara, ci de război să [pregătea], că a împărțit oștii sale steaguri și a pus căpitani, care toate, cu noroc, i-au venit.”

(G. Ureche, *Letopisețul Țării Moldovei*)

B. „Fost-a Mihai Vodă (...) ban de Craiova, cea mai mare boierie în Țara Românească (...). Acest Mihai Vodă a avut o rudă pe Iani vistierul, care (...) i-a învățat toate lucrurile lui Mihai Vodă (...), ca să-i câștige domnia Țării Românești (...).

Scris-a Sigismund Báthory, pentru el, lui Sinan pașa (...) și solului Eduard Bartonus*, să facă și el ce va putea, ca Mihai să ia domnia Țării Românești.

Purces-au împreună cu el, la Poartă, și boierii care au trecut, după multe făgăduieli, de partea lui (...).

Șezut-a Mihai mai multă vreme la Poartă și toate cheltuielile lui Mihai le-a plătit Iani (...). După aceea, când l-au îmbrăcat cu caftan** în divan, făgăduit-a Mihai înaintea vizirilor*** că va plăti datoria, ce rămăsese de mai înainte.” (Cronicarul Szamosközy despre Mihai Viteazul)

*ambasadorul Angliei la Constantinopol

**manta, de proveniență orientală, simbol al domniei, în perioada în care domnitorii români erau numiți de sultan

***coordonatori ai administrației civile, controlând veniturile și cheltuielile Imperiului Otoman

Pornind de la aceste texte, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Precizați, din sursa B, funcția considerată „cea mai mare boierie” în statul român. **2 puncte**
2. Precizați, din sursa A, o acțiune întreprinsă de Ștefan cel Mare în cadrul pregătirilor de război, făcute după preluarea puterii. **2 puncte**
3. Numiți câte un stat român, din sursa A, respectiv, din sursa B. **6 puncte**
4. Menționați, din sursa A, un punct de vedere referitor la modalitatea preluării puterii, susținându-l cu o explicație din text. **5 puncte**
5. Menționați, din sursa B, un punct de vedere referitor la modalitatea preluării puterii, susținându-l cu o explicație din text. **5 puncte**
6. Prezentați două confruntări militare la care au participat românii, în secolele al XIV-lea - al XVI-lea. **6 puncte**
7. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia o instituție centrală a asigurat funcționarea statelor române, la începutul epocii moderne. (Se punctează coerența și relevanța argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv, a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) **4 puncte**